

Editorial

Perspectives polítiques per l'independentisme

Ja fa força mesos que es va iniciar una conjuntura política objectivament força favorable per a l'Esquerra Independentista.

Els debats al voltant de la Constitució Europea i la reforma dels Estatuts al País Valencià i a Catalunya eren un context molt adequat perquè els nostres plantejaments de defensa de l'autodeterminació, de la ruptura democràtica, de la igualtat i la justícia social, de la independència, del marc nacional de Països Catalans, etc. fossin assumits pels sectors de la societat més decebuts de l'actual marc polític i econòmic.

D'altra banda, i d'això ja fa més temps, l'EI també ha pogut constatar l'augment del suport electoral de les opcions que es reclamen independentistes o d'esquerra nacional; gràcies a aquest suport, ERC va treure els seus millors resultats electorals del postfranquisme en les conteses de novembre de 2003 i de març del 2004.

Aquests dos factors, com a mínim, ens haurien d'estimular la reflexió sobre l'estat actual del moviment independentista i les perspectives que pot tenir el poble català d'accedir a la independència i encetar la transformació social.

Quatre consignes per l'EI

Per a nosaltres, només l'avenç de l'EI és garantia de l'avenç del país cap a un horitzó de llibertat i justícia en forma de República Socialista Catalana. I l'avenç de l'EI creiem que s'ha de fer principalment en quatre àmbits: unitat, infraestructures, discurs i praxi.

És aviat per fer valoracions sobre la intervenció de l'EI en aquesta conjuntura de què parlàvem, perquè encara no ha finalitzat. Però, en tot cas, sí que pensem que podria haver donat més de si l'EI hagués unificat esforços i s'hagués fet sentir amb una sola veu.

De la unitat de l'EI se n'ha parlat abastament

i per no repetir els arguments tan sols destacarem dues percepcions que van aparèixer en un debat públic organitzat per Maulets a Berga el passat mes de juliol, en el marc del Rebrot. D'una banda, la manca d'un referent unitari fa que la gent que treballa en diferents organitzacions de l'EI, tant polítiques com sectorials, ho faci d'una manera dispersa i mancada d'una línia estratègica i tàctica unificada. Això provoca que s'esmercin molts esforços que haurien d'estar unificats (i que permetrien una major efectivitat, és a dir, incidència).

De l'altra, hi ha el perill que el treball que es duu a terme actualment en les diferents organitzacions de l'EI es visualitzi poc a nivell de resultats. Això acaba per «cremar» la gent, com se sol dir, i s'arriba també a un atzucac ideològic: «Si tenim raó, per què no guanyem?» I és un gran escull de cara a la nostra projecció pública: sense unitat és molt difícil presentar-se com a opció seriosa als sectors més pròxims.

Alhora, cal que, a més dels casals i ateneus, la militància independentista continuï bastint infraestructures de construcció nacional que són les que van donant cos a un país. El Centre de Recerca i Documentació Pau Vila, que vol recollir dades analítiques a nivell de Països Catalans, o totes les iniciatives necessàries per a un espai comunicacional català (des de dades estadístiques fins a informació esportiva, passant per la meteorologia o l'anàlisi econòmica) són exemple d'aquestes infraestructures. L'EI ha d'impulsar aquestes infraestructures, però cal que hi participi tota persona amb una mínima sensibilitat nacional cap al conjunt del país.

A nivell de discurs, l'EI ha de saber defensar l'opció de la independència i el socialisme més enllà de les consignes. Pot ser interessant orientar el treball de la militància que surt de la universitat. Així, es podria desenvolupar tot el camp del pensament econòmic i de l'economia

crítica, per exemple, que és un àmbit que el conjunt de l'esquerra mundial està reformulant.

Pel que fa a la difusió de l'opinió, han aparegut nous mitjans (com els blocs a internet), però continua sent la premsa la que garanteix major difusió. Per això són interessants experiències de coordinació com el Col·lectiu d'Opinió la Mata de Jonc, que agrupa gent de diferents àmbits socials i intel·lectuals que defensen els Països Catalans i la construcció nacional i on participa militància de l'EI.

Per acabar, la praxi independentista dins la societat és especialment important en dos àmbits, a nivell sindical i a nivell municipal. Pel que fa als sindicats, també s'ha d'insistir en la necessitat d'unificació en criteris nacionals i de classe i que la militància de l'EI sigui conscient d'aquesta necessitat i de la seva implicació en aquest front de lluita.

Quant a la pràctica a nivell municipal, la lluita a través de les CUP és un dels millors canals per acreditar-nos davant el conjunt del poble, i el treball en els ajuntaments serveix per a desenvolupar tot un programa de transformacions polítiques, socials i econòmiques. En altres paraules, un regidor o regidora pot tenir més projecció pública i pot tenir coneixements de gestió i planificació.

Per això cal organitzar CUPs amb l'horitzó a curt termini de les eleccions de la primavera del 2007.

L'esquerra nacional i l'autodeterminació

Si fins ara hem suggerit les línies de treball que cal que l'EI desenvolupi, ara volem exposar unes idees sobre la nostra actitud respecte els sectors més propers però no integrats en les organitzacions de l'EI.

Hem de reivindicar l'autodeterminació i el marc nacional dels Països Catalans tot

col·laborant amb aquells sectors de la societat civil independentistes o sobiranistes externs a l'EI, tot sent conscients que poden vacil·lar amb els plantejaments autonomistes, que poden tenir punts de vista socioeconòmics més conservadors o que poden estar més o menys vinculats a altres opcions partidistes fora de l'EI. Però sent conscients també que són sectors especialment receptius al nostre discurs. Tant a Catalunya estricta, on aquesta sensibilitat està més estesa entre el teixit associatiu i entre els moviments socials, com al País Valencià, les Illes, la Catalunya Nord o la Franja, cal tenir un actitud integradora i unitària. Com vam dir respecte el Nou d'Octubre passat, «la feblesa organitzativa i la manca d'arrel social de l'Esquerra Independentista és un fidel reflex de

la situació d'emergència nacional i social que patim al País Valencià. Aquesta situació ens obliga a anteposar allò que és unitari, a proposar i treballar amb un programa de mínims i garantir l'existència d'un matalàs social el suficientment ample on l'independentisme pugui arrelar».

L'actitud militant

Per últim, volem plantejar el que per a nosaltres és l'actitud de la militància que li convé a l'EI: una actitud combatent i crítica. Tenir un projecte i voler-lo realitzar: com deia l'Antoni Massaguer, «per vèncer cal anar-hi, anar-hi i anar-hi».

S'ha d'arraconar el sectarisme i el sub-

jectivisme. L'actitud de no témer el debat i objectivar-lo. La crítica objectiva és la crítica responsable i la que reforça els arguments del moviment i l'ajuda a créixer. Per contra, el subjectivisme pot derivar en un escepticisme apolític que faci que la militància desconfii sistemàticament del seu potencial i de les perspectives d'avançar políticament. És desmobilitzador. És la política de fets consumats i el «ja ens trobarem el dia de la lluita final».

Cal vincular la militància no tan sols en responsabilitats de base sinó també en projectes nacionals. Per això cal que assumim el deure de traslladar el debat sobre les perspectives de l'EI a tot el nostre entorn i que d'aquí en sorgeixin les propostes concretes sobre les dinàmiques de confluència.

Per un canvi de mentalitat en la producció i consum energètics

El Pla d'Energia de Catalunya 2006-2015 (PEC) permetrà al Govern i a les grans empreses energètiques continuar malbaratant energia d'una manera generalitzada.

Així, no tan sols no es tancaran les centrals nuclears sinó que s'afegiran noves centrals tèrmiques de cicle combinat i s'obre més el negoci permetent, mitjançant una nova interconnexió amb Estat francès a 400.000 v, una nova entrada des d'aquest Estat d'energia nuclear per sota del seu preu de cost (*dumping*).

Per tant, estem lluny de l'acord del Tinell entre els socis del tripartit, el qual, en teoria, propugnava una política de transició cap a una cultura de l'energia basada en la descentralització de l'energia, l'eficiència, l'estalvi i les fonts d'energia renovables.

El PEC atribueix a les centrals nuclears catalanes una vida de 40 anys (la mitjana europea és de 22), augmenta les emissions de CO₂ entre el 93 i el 101%, en contra de la legislació internacional, i aposta per la degradació del paisatge en hipotecar al territori per tal d'introduir energia barata i expandir el negoci de les empreses elèctriques (línies d'interconnexió MAT).

El document també propugna l'ús de

tecnologies no provades i que comporten una gran centralització de capital i poder, com la fissió nuclear i les centrals tèrmiques (provenint de fonts contaminants i limitades), tot menystenint el potencial (ja provat) de les energies renovables.

Des de Greenpeace, s'afirmava, sense deixar lloc a cap mena de dubte: «Les línies estratègiques d'aquest PEC estan clarament marcades pels grups de pressió energètics catalans». I des d'Eurosolar s'apuntava: «Ara el que cal és un Pla d'Actuació Política respecte de l'energia, perquè es marquin uns objectius d'estalvi, eficiència i energies renovables a tots els sectors i es dissenyin les lleis que permetin assolir-los».

El gruix del moviment ecologista català ha advocat, doncs, de forma clara, per aconseguir la retirada del PEC i fer realitat una nova cultura de l'energia.

Un model energètic serà sostenible quan permeti cobrir les necessitats energètiques actuals de la societat, sense posar en perill la cobertura de les necessitats futures. Es tracta d'un model que implica canvis en la mentalitat amb què es produeix i consumeix energia.

Actualment l'energia és un concepte difús, allunyat de nosaltres, que ens arriba de mane-

ra invisible en objectes i serveis. Es necessita investigar, i investigar molt i a fons, per poder relacionar el consum energètic directe i indirecte (amagat en productes i objectes) amb efectes materials concrets: residus abocats a l'aire, l'aigua i la terra, substàncies artificials abocades al medi i que entren en el cicle vital de plantes, animals i persones alterant-lo, canvis en el clima, etc. L'ocultació sistemàtica, mantinguda al llarg de dècades, de l'impacte real de la producció i el consum d'energia ha generat una mentalitat social.

El model energètic sostenible trenca amb aquesta ocultació i li dona la volta: on hi havia una producció de poques centrals potents amb enormes impactes ambientals globals però invisibles, apareixen multitud de punts de poca potència amb impactes locals petits però perceptibles; on hi havia una concentració territorial de la producció apareix una dispersió territorial que es visualitza en multitud d'aerogeneradors, plaques solars, plantes d'aprofitament de la biomassa, dipòsits de metanització, etc., escampats per tot arreu; on la producció d'energia es feia amb recursos remots, apareix la necessitat de produir al lloc on el recurs es troba; on només es consideraven tres tecnologies de

producció d'energia elèctrica (nuclear, tèrmica i hidràulica) apareixen multitud de tecnologies directes i moltes altres de mixtes; on hi havia una ocupació del territori invisible, globalitzada i remota apareix el veritable preu energètic en termes d'ocupació territorial visible, concreta i propera.

Un model energètic sostenible fa visible el que estava amagat i, per tant, xoca amb una mentalitat d'acord amb la qual el consum d'energia i també la preservació de l'entorn es plantegen de manera abstracta, sense relacionar-la amb la nostra manera de viure i consumir.

L'impacte ambiental de les energies renovables, que no prové del seu ús, sinó que sorgeix del cicle de vida dels materials o compostos que fem servir per al seu aprofitament, és notablement inferior al de les energies d'origen fòssil (petroli, carbó o gas), de l'energia nuclear i de les grans infraestructures hidràuliques, que són les fonts energètiques actuals.

Hi ha una gran varietat d'energies renovables: solar tèrmica (calor del Sol), solar fotovoltaica (llum solar), eòlica (força del vent), mareomotriu (aprofitar canvi del nivell del mar), onades (força de les ones), minihidràulica (petits embassaments, procurant alterar al mínim el cabal ecològic del riu), geotèrmica (l'increment de calor subterrani del planeta), biomassa (cremar despulles de matèria forestal o agrícola), metanització de les deixalles orgàniques (generació de metà), biocombustibles (cultiu de plantes d'on s'obté oli o alcohol com-bustible).

L'augment espectacular de vendes d'aparells d'aire condicionat els últims anys es presenta com el principal causant del desmesurat augment del consum. Sovint s'instal·len en llocs sense les condicions òptimes per al seu ús eficient: habitacions petites, mal aïllades, temperatures programades massa baixes i aparells poc eficients energèticament.

Si agafem aquest exemple, es pot afirmar que per ser eficient en primer lloc caldria evitar l'ús d'aquest tipus d'aparells de climatització en favor d'altres solucions menys malbaratadores, com ara aïllar bé portes i finestres,

comprar els electrodomèstics necessaris d'alta eficiència (etiqueta classe A).

Ahora caldria, per exemple, apagar el mode en espera (*stand-by*), utilitzar bombetes de baix consum i en definitiva utilitzar sempre allò que es estrictament necessari per tal d'aconseguir un estalvi energètic (amb el qual es pot arribar fins a augmentar la qualitat de vida).

Tot i que, com va essent habitual els darrers estius, les companyies elèctriques «pateixen» avaries i deixen sense subministrament algunes zones de la nostra geografia, convé recordar que els majors pics de consum elèctric es produeixen a l'hivern. Segons dades oficials de la Red Eléctrica Española (REE), el dia 9 de desembre de 2004 es va produir la demanda històrica màxima d'electricitat al sistema estatal (amb 38.210 MW). No només no hi varen haver talls, sinó que no es va arribar a la potència instal·lada a tot l'Estat (70.565 MW). Aquest fet demostra que no hi ha cap dèficit d'energia, sinó que, en tot cas, hi ha un problema en la xarxa de distribució.

En definitiva, avui en dia no té sentit apostar per aquest model energètic caduc i insostenible en què s'emmarquen les línies de Molt Alta Tensió (d'interconnexió o no). Havent-hi les alternatives que hi ha no podem deixar el futur del territori i el de tots nosaltres en mans dels qui busquen el negoci amb l'energia.

«El Pla d'Energia de Catalunya 2006-2015 (PEC) permetrà al Govern i a les grans empreses energètiques continuar malbaratant energia d'una manera generalitzada.»

col·locar cortines i persianes, o juntament amb aquestes, i només com a últim recurs,

Iker Elizondo
Membre de la Plataforma «No a la MAT»

Torà, dos anys i mig després

A primers d'abril de 2003, un ramat de policies armats fins a les dents van detenir tres joves de Torà i, sense trobar-los ni una sola arma, van endur-se'ls acusats de pertinença a banda armada. Aquest és el fet que ha tingut més ressò informatiu de tots els ocorreguts a Torà i, si entenem per terrorisme l'ús del terror com a eina política, aquesta ha estat l'única acció terrorista destacable en aquesta vila de la Vall del Llobregós durant tot l'actual període presumptament democràtic. Un cas amb alguns aspectes força singulars:

El paper dels Mossos. La primera, i més visible, diferència d'aquest cas respecte a altres episodis repressius és que la major part de l'operatiu policíac va recaure sobre la policia

autònoma. Tenint en compte que la "lluita contra el terrorisme" era —i continua sent— competència exclusiva la *Policia Nacional* i de la *Guardia Civil* espanyoles, el paper protagonista desenvolupat pel Mossos, brutal i desproporcionat, pot relacionar-se amb les negociacions que en aquells mesos es duïen a terme entre la Generalitat principatina i el Govern de l'Estat, per a avançar el desplegament de la policia autònoma. Una acció repressiva contundent dels Mossos podia ser la millor manera que tenia la conselleria de Gispert per a convèncer un personatge sinistre com el ministre Acebes que, avançant el seu desplegament, la línia dura en matèria repressiva del govern Aznar continuaria *atada y bien atada*.

Indicis clars de tortura química. La pervivència de l'ús sistemàtic de la tortura contra aquells i aquelles que l'Estat qualifica de terroristes només pot negar-se des de la ingenuïtat o des de la hipocresia més extremes. Amb tot, i a diferència de règims anteriors, la tortura ha esdevingut invisible; tot i ser una pràctica habitual en aquests casos, s'ha perfeccionat per tal de no deixar rastre, esdevenint difícilíssima de provar. En aquest aspecte, el cas que ens ocupa també és una excepció.

Després d'estar tres dies comunicat, el primer dels detinguts, JV, va ingressar a l'Hospital Arnau de Vilanova i posteriorment a l'UCI de l'Hospital Santa Maria, ambdós de la ciutat de Lleida, sense coneixement i "sense respondre a cap estímul dolorós extern",

Manifestació de suport als detinguts de Torà.

fruit del tracte rebut pels servidors de la llei i l'ordre. La principal prova d'aquests maltractaments és una analítica del 5 d'abril duta a terme pel mateix Hospital i que va donar un resultat positiu d'amfetamines a l'orina. Cal destacar que JV estava des del dia 1 d'abril sota la Llei Antiterrorista, que, segons informes mèdics, els indicis d'amfetamines a l'orina causats per la presa d'aquest tipus de drogues duren entre 24 i 48 hores i que aquesta analítica no va ser feta per cap servei mèdic escollit per la família del jove, sinó pel mateix hospital on va ser portat mentre estava detingut.

Silenci institucional. "Sé que teniu raó; que

als Mossos se'ls en va anar la mà. Ho sé perquè jo mano els Mossos i de vegades sento converses. Però, a nivell polític, no s'hi pot fer res. A la Conselleria d'Interior manen els socialistes i no tenen cap voluntat política d'investigar-ho". Aquestes paraules, més o menys, van ser la resposta que ens va donar, al pare del Jordi Vilaseca i a qui signa aquest article, un alt càrrec de la Generalitat del tripartit (del qual no n'escric el nom, perquè en aquest país penalment està més perseguit dir la veritat que torturar), quan li vam plantejar la possibilitat de que, des d'Interior, s'investiguessin els fets, tenint en compte que s'havien produït durant els governs de CiU i

el PP i que, per tant, qualsevol irregularitat que es detectés només esquitxaria uns partits que, a nivell autonòmic i estatal, estan a l'oposició. Si el silenci és complicitat, potser cal que ens preguntem quants còmplices de la tortura seuen al Parlament regional.

Dos fronts judicials oberts. En l'actualitat el cas continua tenint dos fronts judicials oberts. Per una banda, l'*Audiencia Nacional* continuen acusant els tres joves de *terrorisme*, després de desestimar-se un recurs on se sol·licitava passar el cas a la *justícia* ordinària. La fiscalia del tribunal espanyol d'excepció els atribueix l'autoria de quatre accions contra oficines bancàries, un repetidor de telecomunicacions i el domicili d'un militant del PP. D'altra banda, recentment l'*Audiencia Provincial* de Lleida ha instat el Jutjat que havia arxivat la querella per tortures a reobrir el cas.

Els dos processos evolucionen per separat. La principal prova contra els tres joves són les declaracions extretes durant el període d'incomunicació. La principal prova de les *presumptes* tortures és una analítica feta per l'hospital on va anar a raure el primer dels detinguts, degut al tracte rebut per la policia durant el mateix període d'incomunicació, gràcies al qual van aconseguir una declaració autoinculpatòria i el nom dels altres dos detinguts. En un utòpic cas en què l'anomenada justícia actués imparcialment els resultats d'un i altre procés semblarien molt clars.

Josep A. Vilalta

Regidor de la CUP a l'Ajuntament de Torà.

Darrere les flames de París. Preparem-nos per al pitjor... i per al millor

El mes de novembre de 2005 serà recordat per molts i moltes de nosaltres com el mes dels importants avalots de les barriades de París; uns aldarulls que havent començat a finals d'octubre es van estendre durant setmanes a un nombre creixent de ciutats de l'Estat francès.

El primer que s'ha de dir davant aquests esdeveniments és que han estat realment importants, que ho han estat sobretot pels fets

mateixos (pel seu volum real) i també per allò que aquests fets anuncien.

La revolta de les barriades ha abastat unes 300 àrees de població amb milers de vehicles incendiats i centenars de locals i d'infraestructures destruïts. El cost total avaluat per les companyies asseguradores ha estat calculat en 200.000 milions d'euros.

De manera general cal reconèixer que es

tracta d'una revolta de gran volum que anuncia una crisi de fons: darrere les flames de París hi ha molt més que simple violència. Ho exposarem breument.

D'entrada cal advertir que els debats suscitats als mitjans de comunicació no han anat, com sabem, al fons de la qüestió. La discussió ha estat intensa i el «malestar» mostrat per les autoritats franceses i europees, molt gran,

però tal com acostuma a passar amb els fenòmens que afecten de manera important el prestigi dels règims parlamentaris capitalistes, el missatge resultant del rebombori mediàtic no ha pogut ser altra cosa que confús, pel fet que l'Estat no interpreta mai la revolta com una mostra d'una mancança estructural i tendeix a centrar-se en les anècdotes o en el simple reforçament autoritari, acompanyat de promeses vagues amb un rerefons paternalista.

Malgrat aquesta confusió informativa, observant els fets amb una certa perspectiva i, a partir de les dades existents, és possible d'establir uns certs elements d'anàlisi.

En primer lloc, podem afirmar que la causa de fons dels avalots de la joventut de la banlieue parisenc i d'altres poblacions de l'Estat francès és la sensació de fracàs de tota una generació de joves (la majoria) en aquestes barriades suburbials. Es tracta de persones d'origen nord-africà o subsaharià fonamentalment que, a causa de la seva situació social combinada amb una certa estigmatització racial, no han trobat feina, no es podran situar socialment, no arribaran a independitzar-se dels pares ni tenir unes mínimes comoditats ni una certa consideració social... és a dir, que «no tenen futur». I el més greu de tot plegat, és la sensació compartida de manera massiva, que mai no se'n podran sortir.

La resposta oficial ha estat fins ara només repressiva, abans i tot dels aldarulls, aldarulls provocats justament per unes primeres agressions de la policia (amb la conseqüència de dos nois morts en una central elèctrica quan fugien de la repressió), seguides després d'altres arbitrietats com l'atac policíac amb gasos a una mesquita, pallsis i controls indiscriminats als barris afectats, etc.).

D'altra banda, és fàcilment observable que la resposta dels joves ha estat i és, de manera general, pre-política; no respon a cap planificació de tipus polític. És una mostra només de la desesperació i la indignació, que les detencions (centenars cada vespre i sovint indiscriminades) no han fet altra cosa que augmentar. Els joves d'aquestes barriades defensen simplement «no ser tractats com a escombraries», reclamen «la seva dignitat», amb una certa ingenuïtat, cal observar-ho, pel fet que la dignitat que reclamen té un rerefons social que va més enllà d'una simple cortesia.

En resum, podem dir que aquestes revoltes són com una «primera guspira» que anuncia les mancances profundes del capitalisme actual (francès, però també europeu) que comença a afectar una part avui ja molt important numèricament de la població.

Aquestes dades estructurals fan que, d'una banda, el sistema no pugui resoldre els problemes de fons. Només hi podrà posar alguns pegats; tan sols hi podrà intervenir, de manera immediata, amb promeses vanes i amb l'increment de la repressió, com ho palesa la

La revolta tenia un caràcter marcadament pre-polític.

proclamació del toc de queda (*couvre-feu*) o «estat d'urgència» a partir del 9 de novembre, mesura que obliga d'abandonar la via pública durant les hores del vespre i de la nit. Aquesta restricció s'ha prorrogat fins al mes de desembre i més enllà encara, en un bon nombre de zones afectades.

Tot plegat mostra dues crisis simultànies:

1) Per un banda, la crisi de l'Estat del benestar. Es tracta d'una crisi francesa però que també es preveu a tot Europa i que ja va mostrar-se -aleshores políticament- darrere la posició negativa davant el Tractat europeu (divulgat com a Constitució europea).

2) Per una altra, ha fracassat el sistema d'integració «a la francesa»,

La crisi de l'Estat del Benestar

Aquesta crisi de l'Estat francès ja feia anys que s'arrossegava i s'havia anat mostrant no sols en anteriors aldarulls també a les barriades (per exemple hi ha dades de 21.000 vehicles cremats a l'Estat francès durant l'any 2003, una mitjana d'uns seixanta vehicles per nit, més baixa que la dels milers d'aquests dies passats, però tampoc negligible) sinó sobretot per les conseqüències de la pèrdua del valor adquisitiu d'amplis estrats de la població que ha arribat a sectors del funcionariat, dels ensenyants, etc.

Aquesta vegada, el caràcter de la revolta (espontània, amb una violència que apareixia com a «cega i sense un objectiu clar» exercida, a més, sobre béns privats i públics dels habitants de les mateixes barriades afectades per la protesta) ha permès aïllar els revoltats de la majoria de la població, fins i tot als mateixos barris afectats. Ha estat fàcil tractar de *boigs* els autors de les revoltes i separar-los de la que

podria haver estat la base social d'una resposta amb contingut i intenció polítiques.

El control policíac ferri (sobre les persones, sobre els llocs de subministament de combustible, etc.), els milers de detencions practicades (amb centenars d'empresonats i d'expulsats), han aturat el grau de virulència de les protestes, però no s'han aproximat a les causes de fons del conflicte ni s'han acostat a la seva solució.

El model d'Estat capitalista «benefactor» ha esclatat, un cop més, per la part més feble. Justament la sensació compartida per amplis sectors populars del fet que l'Estat francès intentava prosseguir -servint-se del marc polític i econòmic europeu- la seva escalada liberal contrària als interessos de les classes populars, va ser el que va convertir en majoritari el rebuig a l'intent d'avaluar un marc constitucional europeu contrari als interessos populars.

L'ensorrament del sistema d'integració propi del republicanisme jacobí francès

L'adjectiu «republicà» ha estat aquests dies, a l'Estat francès, en boca de molta gent; polítics, mitjans de comunicació, líders mediàtics, de dreta i d'esquerra, l'han exhibit com a paraula sagrada. S'ha parlat de «fractura republicana», de crisi del «pacte republicà», de pèrdua de la capacitat d'integració de «la República», del fet que la «República» no pot tolerar el desordre, etc. Aquesta mitificació del llenguatge ha actuat com una veritable droga que ha obnubilat les ments de la intel·lectualitat jacobina francesa.

Observat el fenomen amb perspectiva, no costa gaire d'adonar-se que l'aplicació del republicanisme que es fa a l'Estat francès no és altra cosa que la ideologia justificadora del

Una de les principals característiques dels avalots ha sigut la crema de vehicles.

nacionalisme xovinista més escandalós i que és utilitzat per a anul·lar tots els moviments que s'oposen al model d'integració cultural i social de l'Estat francès, basat en la supremacia absoluta de la llengua i la nació franceses que són les úniques que tenen dret a existir. La ideologia xovinista disfressada de republicanisme fins i tot ha creat una paraula tabú, el "comunitarisme", suprem defecte sociològic capaç de les maldats més extraordinàries: en un article prou revelador aparegut a *Le Monde* del 8 de novembre "Les français, piégés par leur moi national" (Els francesos, entrampats en el seu Jo nacional), Alain Touraine ho afirmava clarament: el republicanisme s'identifica amb l'universalisme i és bo; el comunitarisme està "carregat d'agressivitat"? Si sabem que per a un "republicanista" francès és comunitarista tot aquell qui defensa qualsevol agrupació social que vulgui tenir una expressió pública al si d'un Estat-nació, no caldrà escalfar-se gaire més el cap per a entendre l'essència dels esquemes mentals en qüestió. Es tracta d'un pur i simple prejudici nacionalista d'Estat, un prejudici tan accentuat que no ha permès cap mena d'autocrítica seriosa. Segons aquest sociòleg "republicanista", la solució seria permetre la diferència, però advertint que no s'hauria organitzar perquè el "comunitarisme" és essencialment dolent i antirepública.

El problema que hi ha darrere el conflicte que analitzem no és, doncs, tan sols, el d'un

excés d'orgull (xovinisme) francès, ni és cert només que l'escola "no hagi estat capaç d'abaixar els obstacles per a la integració..." sinó que el problema real és, com hem assenyalat, la preponderància absoluta del nacionalisme jacobí francès, el nacionalisme d'Estat que només accepta un rígid motlle cultural i lingüístic sota el pretext d'uns drets de ciutadania embolcallats amb la disfressa republicana. Ser francès vol dir eradicar de qualsevol altre element lingüístic i cultural, o en el cas de mantenir-lo, menystenir-lo i finalment excloure'l.

Si es volgués arribar a una gestió democràtica de la diversitat, és evident que primer de tot caldria eradicar la ideologia nacionalista jacobina d'Estat que dirigeix la vida i les obres de la població de l'Estat francès de l'hora actual.

En resum, des del punt de vista social i polític ens trobem, doncs, davant una reacció espontània i despolititzada d'uns sectors socials depauperats i exclosos, que pren un caire virulent a causa d'una doble crisi de l'Estat-nació francès: una crisi econòmica i social, d'una banda; i una crisi cultural i identitària de l'altra. Una doble crisi que l'Estat mateix es refusa a voler veure i que, per tant, no pot abordar de manera conseqüent.

Des de l'esquerra independentista, la superació de situacions de crisi profunda com la que comentem no es podran resoldre sense la dissolució dels Estats-nació actuals i la seva superació per mitjà d'una coordinació lliure i

democràtica de repúbliques de base nacional on la defensa de la llengua i la cultura propis com a element integrador no representi el rebuig a les diferents cultures i llengües de les poblacions d'origen divers, i on els drets de ciutadania no es confonguin amb la imposició d'un motlle lingüístic i cultural rígid i inamovible.

D'altra banda, des del punt de vista de la història ideològica i política recent, l'explicació de fons de tot plegat té un context global i conjuntural clar: després del gran esforç fet pel capitalisme mundial durant decennis, per a aconseguir eliminar les ideologies favorables al canvi social, la població oprimida de la terra està immersa en la confusió, es veu sumida en una lluita desesperada sense un

objectiu alternatiu viable; i així, mentre que a Europa els joves cremen vehicles i escoles, als països musulmans s'incorporen, com és sabut, al fonamentalisme islamista.

Encara que el fonamentalisme islamista no estigui al darrere d'aquest moviment espontani de revolta, no es pot excloure que pugui ser recuperat en part per aquella ideologia. El més important, però, no és tant quina ideologia sense futur acabin abraçant els «desesperats de la terra», sinó les causes del buit polític creat pel retrocés de l'arrelament social de les posicions favorables al canvi social.

El sistema polític capitalista n'és el principal responsable, però les forces d'esquerra en són també o còmplices (les que s'han integrat al sistema) o tenen la seva part de responsabilitat en el fet de no saber sortir de la seva feblesa i de la seva manca d'arrelament social.

La crisi de les barriades de les ciutats de l'Estat francès ens ensenya una part ben lletja d'una Europa que s'acosta, una lletja que corre el perill d'esdevenir cada dia en més general...

I si aquesta lletja no fos altra cosa que una manifestació avançada d'una crisi del capitalisme que finalment va prenent cos? Preparem-nos, doncs, per al pitjor que pugui venir. Però també per al millor, puix que coneixent sense disfresses l'horror, mirant-lo de cara, ens posarem en les condicions més òptimes per a superar-lo.

Carles Castellanos

Lleis excepcionals contra els més febles

Durant aquests darrers anys, l'independentisme català ha conegut alguns canvis en els mètodes repressius emprats per l'Estat espanyol. A diferència de la repressió d'alta intensitat tradicional, sempre basada en un exercici discriminatori i excepcional pel caràcter polític del nostre moviment, aquest nous casos de repressió política s'han caracteritzat especialment per la persecució administrativa (multes, prohibicions), l'accentuació de la criminalització mediàtica i l'ús de nous mitjans tecnològics i científics per exercir-ne el control i la persecució policials. Un altre aspecte destacable d'aquests canvis són els canvis jurídic-polítics que han permès la persecució d'un segment de l'Esquerra Independentista, els i les joves que per les seves característiques és el més fràgil i alhora pot esdevenir potencialment el més perillós per als interessos de l'Estat.

A diferència d'altres legislacions que atempten contra els drets i les llibertats, aquest marc jurídic nou no té el seu origen en la involució democràtica mundial generada a partir de l'11-S del 2001. Precisament, la legislació especial que permet la persecució política dels joves compromesos i molestos per als interessos de l'Estat espanyol arrenca de la Llei Orgànica 7/2000, una legislació que va modificar tant el Codi Penal espanyol com la Llei Orgànica de la Responsabilitat Penal del Menor. Una legislació excepcional que vulnera i contradiu tant el marc jurídic estatal com l'autonòmic, i que situa el menor processat per causes polítiques (dissidents) en un marc de greuges que n'afavoreixen la seva persecució.

Estracta, doncs, d'unes lleis creades especialment per combatre l'avenç polític del Moviment Basc d'Alliberament Nacional, i en concret la seva joventut. És un intent d'aterroriment i de destrucció que no són nous, ja que té com a precedent l'anomenat Plan ZEN o la introducció de l'heroïna entre aquesta població durant els anys vuitanta. Però com ja va passar en el cas d'altres legislacions especials, el seu objectiu inicial va esdevenir poc després una arma a disposició que es va aplicar contra altres pobles en lluita o contra diferents formes de dissidència política i social (com en el cas de mobilitzacions estudiantils o sindicals).

L'aplicació de l'anomenada "Llei del Menor" compta ja amb un trist historial en la seva aplicació als Països Catalans contra joves independentistes: la detenció de l'Eric, que amb

14 anys va ser detingut per enviar mails que sol·licitaven la catalanització de productes envasats; la detenció de dos menors acusats de pintar la seu de la COPE, etc. En tots aquests casos els encausats, tot i ser menors d'edat, han estat processats per l'Audiència Nacional de Madrid, al seu Juzgado Central de Menores. Una localització geogràfica d'un jutjat únic que permet i afavoreix la reclusió dels menors encausats a presons allunyades del seu domicili

«Així, els menors acusats d'assassinar el jove Josep M. Isanta només podran ser condemnats com a màxim a 8 anys de reclusió, mentre que qualsevol altra forma d'activitat dissident pot suposar de 8 a 10 anys per a un menor mogut per inquietuds polítiques.»

familiar, tal i com recull disposició addicional quarta d'aquesta llei: *La ejecución de la detención preventiva, de las medidas cautelares de internamiento o de las medidas impuestas en la sentencia se llevará a cabo en los establecimientos y con el control del personal especializado que el Gobierno ponga a disposición de la Audiencia Nacional.* En resum, la dispersió dissenyada pel PSOE aplicada als menors.

Però hi ha altres aspectes més escandalosos per la seva desproporció, que permeten la persecució i la criminalització del jove compromès gràcies a aquesta legislació: les fórmules jurídiques que preveuen la capacitat d'invalidar el dret a l'opinió, expressió, crítica o manifestació. Un seguit d'articles del Codi Penal (que

s'apliquen igualment als menors acusats o condemnats, que poden arribar a complir fins 10 anys de condemna per causes polítiques) contemplen condemnes extraordinàries per a aquells que realitzin mostres d'apologia del "terrorisme", o bé cometin actes "injuriosos" contra les autoritats polítiques o alterin la "normalitat" dels plens municipals, tal i com dictamina l'article 545 del Codi Penal: *Los que hubieren inducido, sostenido o dirigido la sedición o aparecieron en ella como sus principales autores, serán castigados con la pena de prisión de ocho a diez años, y con la de diez a quince años, si fueran personas constituidas en autoridad. En ambos casos se impondrá, además, la inhabilitación absoluta por el mismo tiempo.* L'escandolós d'aquesta mostra és que un menor compromès pugui ser condemnat a 8 anys de presó per escriure una autoritat o promoure un acte de desobediència (i fins a 10 anys per causes relacionades amb tot allò que el poder anomena "terrorisme"), mentre que la màxima pena per a un delictes convencional, sigui quina sigui la seva gravetat, mai superarà aquests vuit anys. Així, els menors acusats d'assassinar el jove Josep M. Isanta només podran ser condemnats com a màxim a 8 anys de reclusió, mentre que qualsevol altra forma d'activitat dissident pot suposar de 8 a 10 anys per a un menor mogut per inquietuds polítiques.

Més enllà d'aquesta legislació adreçada a les lluites independentistes de l'Estat i de quins han estat els partits que l'han votada, no ens podem estar de fer referència a d'altres mesures que ataquen alguns dels drets i llibertats existents fins fa no gaire. L'augment del control social i polític, incloses les normatives locals i les legislacions autonòmiques, escanyen cada dia més la normalitat de la nostra vida diària, i encara més la nostra expressió política. Curiosament, aquest augment de la vigilància i del control no afavoreix un major benestar, i es mostra a la vegada condescendent amb les mostres de violència racista, espanyolista o sexista que es repeteixen al nostre entorn. Tan sols cal recordar l'interès dels governants actuals a detenir una quarantena de joves, que van restar una hora emmanillats i agenollats enmig del carrer durant la darrera manifestació estudiantil, mentre els actes feixistes més greus resten impunes.

La fira comarcal de Nadal

De vegades no pots evitar la sensació que se'n riuen de tu. Això passa sovint i ens passa ara amb dues campanyes promocionals a la televisió autonòmica valenciana, una dels productes valencians i l'altra dels cítrics també valencians.

La primera sembla que està en la línia d'altres campanyes ecoturístiques d'altres «comunitats autònomes» però és bastant ensopida. De tota manera no és precisament la poca gràcia la crítica que li hem de fer.

La segona, la dels cítrics, pot semblar innòcua si no es coneix la realitat del camp. Des de fa anys el productor de cítrics valencià ha vist com no pot vendre la taronja, o no la pot cobrar (sovint el comerciant no la paga després d'haver-la collida) o li paguen tan poc que tot just dóna per a fer que la terra torne a produir però sense traure'n cap benefici. Així s'explica la moda de canviar tarongers per camps de golf fa furor. Llavors la pregunta és òbvia. De qui són els cítrics valencians? Nostres segur que no.

La situació de la resta del camp és semblant com ens ho han demostrat les últimes mobilitzacions; des de Sueca ens ho han fet saber. En aquesta situació, aquestes campanyes, que es fan com si no passàs res, «peguen molt tort» entre la gent quan coneix què passa.

Si anem cap al nord, a banda que la situació del camp és bessona, la proposta de llei orgànica per la modificació de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya ha provocat una reacció espanyola en el més pur estil «Harry el brut», la qual s'ha

manifestat en forma de boicot als productes catalans.

Sembla que és la moda més «in» dels espanyols: cada Nadal salpebren el seu esperit nadalenc de pau i harmonia amb un bon boicot. Tenir un enemic agermana més.

Però no tot són males notícies; l'objecte d'aquest escrit no és el lament. Menorca és el primer territori

la nostra activitat tot potenciant-la i ampliant-la pot ser la fira o el mercat comarcal; es tracta d'un pas més enllà quant a organització i possibilita l'existència de més recursos, perquè quan parlem de comarca ho hem de fer en plural.

I més enllà van també les possibilitats de consumir els productes prop d'on s'han produït: la distribució de cicle curt ens permetria estalviar

combustible, ajudaria a descongestionar les carreteres i faria innecessàries moltes tècniques de conservació alimentària basades en l'ús de conservants i altres subtils químiques perilloses per la nostra salut i el medi. Però, a més, no ens costaria tot tan car i el productor podria viure de la seua explotació.

No hem de menysprear tampoc la influència que tindria un model basat en el consum intel·ligent, que ens allunyaria del consumisme compulsiu que ens aboca a viure amb la sensació d'escassetat mentre estem rodejats de béns, al disig mai satisfet de

riqueses, a l'assumpció del fatalisme d'una vida en esclavatge i a la filosofia del «tot s'hi val».

La fira o mercat comarcal és una alternativa vàlida. Ens cal potenciar les experiències actuals amb l'objectiu de consolidar el nostre àmbit natural de produir i viure, recuperant el pes que li pertoca en la nostra activitat econòmica. A prova de pirates i boicots.

Toni Estruch

Potenciar els mercats comarcals és una bona alternativa als productes agroalimentaris de les multinacionals.

dels Països Catalans lliure de transgènics, com he llegit a l'*Avanç*. També que el Departament d'Economia del Consell Insular de Menorca està duent a terme mesures per fer possible la viabilitat de les explotacions petites.

D'altra banda, veiem exemples de fires i mercats arreu del Països Catalans, els quals ens demostren que, preferint els productes de casa nostra als de les multinacionals, guanyem en qualitat i salut. Tant en èpoques assenyalades (Nadal), com amb periodicitat setmanal o diària, una forma de reunir

Ha escrit en aquest número: Iker Elizondo, Josep A. Vilalta, Carles Castellanos, Joana Gorina, i Toni Estruch.

La Veu del Moviment de Defensa de la Terra es fa responsable de l'opinió de tots els articles signats.

Composició: P. J. Sala

